

Překážka věci rozsouzené

Z vyhotovení usnesení soudu, kterým se zastavuje řízení pro překážku věci rozsouzené, musí být jasné, čeho se žalobce domáhal v předchozím řízení a na jakém skutkovém základu, znění výroku rozhodnutí soudu, které má tvořit překážku věci rozsouzené, a žalobní návrh, který žalobce učinil v zastavovaném řízení, včetně skutkových tvrzení, o něž se tento návrh opíral. Samozřejmostí jsou takové údaje o účastnících předchozího a daného řízení, z nichž je zřejmé, že jde o totožné osoby.

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 22 Cdo 1141/2007, ze dne 18.3.2008)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl ve věci žalobce K. J., zastoupeného advokátem, proti žalované E. L., zastoupené advokátem, o splnění povinnosti z darovací smlouvy, vedené u Obvodního soudu pro Prahu 4 pod sp. zn. 23 C 221/2004, o dovolání žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 27. října 2005, č. j. 17 Co 478/2005-35, tak, že usnesení Městského soudu v Praze ze dne 27. října 2005, č. j. 17 Co 478/2005-35, a usnesení Obvodního soudu pro Prahu 4 ze dne 1. února 2005, č. j. 23 C 221/2004-21, se zrušují a věc se vrací Obvodnímu soudu pro Prahu 4 k dalšímu řízení.

Z odůvodnění :

Obvodní soud pro Prahu 4 (dále „soud prvního stupně“) usnesením ze dne 1. února 2005, č. j. 23 C 221/2004-21, řízení zastavil a rozhodl o nákladech řízení. Vyšel ze zjištění, že žalobce podal již dříve 19. 6. 2000 u soudu prvního stupně proti žalované obsahově shodnou žalobu na splnění stejných povinností, jako se domáhá v tomto řízení. Věc byla vedena u soudu prvního stupně pod sp. zn. 42 C 133/2000 a byla pravomocně skončena rozsudkem ze 7. 12. 2001, potvrzeným rozsudkem Městského soudu v Praze z 26. 6. 2002, č. j. 51 Co 155/2002-85. Řízení proto zastavil pro překážku věci pravomocně rozhodnuté.

Městský soud v Praze jako soud odvolací k odvolání žalobce usnesením ze dne 27. října 2005, č. j. 17 Co 478/2005-35, usnesení soudu prvního stupně potvrdil a rozhodl o nákladech odvolacího řízení. Odvolací soud uvedl, že předcházející řízení, vedené u soudu prvního stupně pod sp. zn. 42 C 133/2000, se týkalo stejného požadavku žalobce včetně opravy střech, okapů a podlah, které žalobce uplatnil v rozšíření žaloby. Předmět sporu stejně jako účastníci řízení jsou totožné. Jde tak o překážku řízení vyjádřenou v § 159a odst. 5 občanského soudního řádu (dále „OSŘ“). Nepřisvědčil názoru žalobce, že povinnost žalované je stanovena jako trvající a že proto může být uplatněna znovu. Odvolací soud poukázal na to, že v dřívějším řízení bylo pravomocně rozhodnuto, že žalovaná tvrzenou povinnost nemá, nejedná se tak o jednorázovou ani o trvající povinnost. Současný požadavek opakuje to stejné, o čem již bylo rozhodnuto, a ze stejného právního důvodu - uzavřené darovací smlouvy.

Proti rozhodnutí odvolacího soudu podal žalobce dovolání, podle jeho obsahu z důvodu nesprávného posouzení věci. Namítá, že již soud prvního stupně se dostatečně nevypořádal se skutečností, že žalovaná opakovaně neplní své povinnosti z darovací smlouvy, ani s námitkami žalobce, že povinnosti žalované z darovací smlouvy nejsou jednorázovým plněním, ale stálou povinností. Uvedl, že se žalovanou se dohodli na zřízení věcného břemene doživotního bezplatného práva bytu pro žalobce, spočívajícího v jeho výlučném užívání jedné obytné místnosti, kuchyně a chodby se samostatným vchodem v části domku č. p. 78 situovaného do dvora a ve společném užívání s žalovanou vedlejších staveb, studny a převedeného pozemku s tím, že náklady na údržbu a opravy převáděných

nemovitostí včetně prostor užívaných žalobcem ponese žalovaná. Žalovaná opravy a údržbu nemovitostí neprovádí a žalobce žije v neutěšených podmínkách. O tom, v jakých podmínkách žije žalobce, byl Městskou částí P.-L. sepsán záznam 2. 12. 2003, tj. po pravomocném rozhodnutí o zamítnutí žaloby na splnění povinnosti z věcného břemene. Žalovaná průběžně a opakovaně neplní svoje povinnosti, které jí vyplývají z darovací smlouvy a dohody o zřízení věcného břemene. Navrhl, aby dovolací soud usnesení odvolacího soudu zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

Žalovaná se k dovolání nevyjádřila.

Nejvyšší soud České republiky (dále „Nejvyšší soud“) jako soud dovolací po zjištění, že dovolání bylo podáno oprávněnou osobou včas a že je přípustné, přezkoumal usnesení odvolacího soudu podle § 242 odst. 1 a 3 OSŘ a dospěl k závěru, že dovolání je opodstatněné.

Podle § 242 odst. 3 věta druhá OSŘ je-li dovolání přípustné, dovolací soud přihlédne též k vadám uvedeným v § 229 odst. 1, § 229 odst. 2 písm. a) a b) a § 229 odst. 3, jakož i k jiným vadám řízení, které mohly mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci, i když nebyly v dovolání uplatněny.

Podle § 157 odst. 2 OSŘ není-li dále stanoveno jinak, soud v odůvodnění rozsudku uvede, čeho se žalobce (navrhovatel) domáhal a z jakých důvodů a jak se ve věci vyjádřil žalovaný (jiný účastník řízení), stručně a jasně vyloží, které skutečnosti má prokázány a které nikoliv, o které důkazy opřel svá skutková zjištění a jakými úvahami se při hodnocení důkazů řídil, proč neprovedl i další důkazy, jaký učinil závěr o skutkovém stavu a jak věc posoudil po právní stránce; není přípustné ze spisu opisovat skutkové přednesy účastníků a provedené důkazy. Soud dbá o to, aby odůvodnění rozsudku bylo přesvědčivé.

Podle § 159a odst. 5 OSŘ jakmile bylo o věci pravomocně rozhodnuto, nemůže být v rozsahu závaznosti výroku rozsudku pro účastníky a popřípadě jiné osoby věc projednávána znovu.

Podle § 167 odst. 2 OSŘ není-li dále stanoveno jinak, užije se na usnesení přiměřeně ustanovení o rozsudku.

Podle § 219a odst. 1 písm. b) OSŘ odvolací soud rozhodnutí zruší, jestliže rozhodnutí není přezkoumatelné pro nesrozumitelnost nebo nedostatek důvodů.

Také usnesení, jímž se zastavuje řízení pro překážku řízení podle § 104 odst. 1 OSŘ musí odpovídat požadavku přezkoumatelnosti vyplývající z ustanovení § 157 odst. 2 ve spojení s § 167 odst. 2 OSŘ. Je-li takové usnesení soudu prvního stupně nepřezkoumatelné, odvolací soud je podle § 219a odst. 1 písm. a) OSŘ zruší. Neučiní-li tak, zatíží řízení vadou, která měla za následek nesprávné rozhodnutí ve věci. K tomu srov. rozsudek Nejvyššího soudu z 11. 7. 2002, sp. zn. 22 Cdo 1988/2000, uveřejněný v Souboru rozhodnutí Nejvyššího soudu, C. H. Beck, (dále „Soud rozhodnutí“), pod C 1303.

K vymezení překážky věci rozsouzené se Nejvyšší soud vyjádřil např. v usnesení z 21. 2. 2001, sp. zn. 22 Cdo 2545/99, publikovaném v Souboru rozhodnutí pod C 219, podle kterého „o stejnou věc se jedná tehdy, jde-li v novém řízení o tentýž nárok nebo stav, o němž již bylo pravomocně rozhodnuto, a týká-li se stejného předmětu řízení a týž osob. Totožnost předmětu řízení je dána, jestliže tentýž nárok nebo stav vymezený žalobním petititem vyplývá ze stejných skutkových tvrzení, jimiž byl uplatněn“.

Z vyhotovení usnesení soudu prvního, kterým se zastavuje řízení pro překážku věci rozsouzené, musí být jasné, čeho se žalobce domáhal v předchozím řízení a na jakém skutkovém základu, znění výroku rozhodnutí soudu, které má tvořit překážku věci rozsouzené, a žalobní návrh, který žalobce učinil v

zastavovaném řízení, včetně skutkových tvrzení, o něž se tento návrh opíral. Samozřejmostí jsou také údaje o účastnících předchozího a daného řízení, z nichž je zřejmé, že jde o totožné osoby.

Usnesení soudu prvního stupně uvedeným požadavkům neodpovídá. Soud prvního stupně se v odůvodnění usnesení toliko omezil na konstatování, „že žalobce podal obsahově tutéž žalobu proti stejné žalované na splnění totožných povinností k tomuto soudu již dne 19. 6. 2000“ a že „věc byla vedena pod sp. zn. 42 C 133/2000; byla skončena pravomocně rozsudkem tohoto soudu ze dne 7. 12. 2001, který byl potvrzen rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 26. června 2002, č. j. 51 Co 155/2002-85“, aniž uvedl, čeho konkrétně se v předchozím řízení proti žalované žalobce domáhal, jak soud rozhodl (znění výroku), o jaký skutkový základ žalobce předchozí žalobu opíral, čeho se konkrétně domáhal v tomto (pozdějším) řízení a na jakém skutkovém základu. Za tohoto stavu je usnesení soudu prvního stupně pro nedostatek důvodů nepřezkoumatelné.

Jestliže pak odvolací soud nepostupoval podle § 219a odst. 1 písm. b) OSŘ, zatížil řízení vadou, která měla za následek nesprávné rozhodnutí ve věci.

V daném případě dovolací soud nemohl nechat bez povšimnutí, že nepřezkoumatelností rozhodnutí z hlediska překážky, pro kterou bylo řízení zastaveno, je postiženo i dovoláním napadené rozhodnutí odvolacího soudu. Toto rozhodnutí sice již obsahuje některé z údajů potřebných pro posouzení existence překážky věci rozsouzené (o jakém požadavku žalobce bylo vedeno předchozí řízení), avšak ani z něj nelze zjistit, jak rozhodnutí soudu údajně zakládající překážku řízení znělo.

V případě, že nedostatek řádného a přezkoumatelného odůvodnění právního posouzení odvolacím soudem brání soudu dovolacímu zhodnotit jeho správnost, trpí řízení jinou vadou která měla za následek nesprávné rozhodnutí ve věci (srov. rozsudek Vrchního soudu v Praze z 28. 6. 1994, sp. zn. 7 Cdo 41/93, uveřejněný v Bulletinu Vrchního soudu v Praze 3, ročník 1994, pod č.10).

Z uvedených důvodů dovolacímu soudu nezbylo, než usnesení odvolacího soudu zrušit, a protože důvody, pro které bylo zrušeno rozhodnutí odvolacího soudu, platí i na rozhodnutí soudu prvního stupně, zrušit i toto rozhodnutí a věc vrátit soudu prvního stupně k dalšímu řízení (§ 243b odst. 2 a 3 OSŘ).

© EPRAVO.CZ - Sbírnka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Valná hromada](#)
- [Ustanovení zástupce](#)
- [Náhrada škody](#)
- [Nájemné \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Odměna advokáta \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Péče o dítě \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Smlouva o smlouvě budoucí \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Daňová exekuce](#)
- [Cenové rozhodnutí rozporné se zákonem](#)
- [Autonomie vůle](#)
- [Adhezní nárok \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)